

Mokinių patiriami emociniai bei edukaciniai sunkumai ir jų įveika įtraukiojo ugdymo sąlygomis: COVID-19 kontekstas

STRATEGINIAI SPRENDIMAI VISŲ MOKINIŲ SĖKMEI

Rekomendacijos atlikto tyrimo pagrindu

- Įgyvendinant „Pasirengimo įgyvendinti švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 451 straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planas“ (toliau Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo veiksmų planas), keisti paramos mokiniui sistemą, kurioje mažėtų individualios pagalbos mokiniui apimtis, tačiau didėtų specialistų paramos mokytojui apimtis. Šiuolaikinės užsienio praktikos rodo, kad kokybiškas įtraukusis ugdymas vyksta tuomet, kai mokinio dalyvavimas bendrame ugdymo procese sudaro ne mažiau kaip 80% jo mokymosi laiko. Kokybišką mokinio dalyvavimą bendrame ugdymo procese būtina modeliuoti, kuriant visus mokinius įgalinančio, bendradarbiaujančio ugdymosi veiklas ir aplinkas, mažinant mokytojo vadovaujamo mokymosi proceso aprėptį edukacinių sunkumų patiriantiems mokiniams ir didinant pastaliavimą, skatinantį savivaldį mokymąsi ir sėkmingą asmeninę pažangą.
- Tikslinti specialiųjų pedagogų pareigybių aprašymą, mažinant individualaus darbo kabinete apimtį ir išplečiant bendro ugdymo proceso modeliavimo kartu su mokytojais apimtį.
- Diegti pažangias IKT priemones į kasdienę mokymosi praktiką ir kurti e-įtraukties sistemą, keičiant mokymosi namuose sąlygas vaikams, dėl sveikatos sutrikimų negalintiems lankyti mokyklos. Užtikrinti šių vaikų dalyvavimą bendroje klasės mokymosi patirtyje per nuotolį. Reikalui esant, specialisto pagalbą mokiniui teikti kartu su juo dalyvaujant bendrame nuotolinio arba mišraus mokymosi procese.
- Atnaujinti mokyklų ir mokytojų veiklos vertinimo (išorinis mokyklų vertinimas, mokytojų atestacija ir kt.) kriterijus, akcentuojant sąlygų užtikrinimą kiekvienam mokiniui siekti optimalios asmeninės pažangos dalyvaujant bendrame mokymosi procese. Kaip pažangią praktiką vertinant gebėjimą taikyti universalus dizaino mokymuisi principus ir savireguliatyvaus mokymosi praktikas. Užtikrinti sisteminių gerųjų patirčių pripažinimą, jų kaupimą ir sklaidą, pvz., tinklapiuose: E-mokykla, Ugdymo sodas, Pradinukai.lt ir kt.
- Išplėsti specializuotų skaitmeninių, technologinių ir medžiagiškų ugdymo priemonių paskirtį, jas taikant bendrojo ugdymo praktikoje, sudarant sąlygas naudotis jomis visiems mokiniams (ne vien tik turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių) kaip pastolius edukaciniams barjerams įveikti. Nacionalinė švietimo agentūra turėtų įsipareigoti inicijuoti dvikryptį mokyklų, mokslo, švietimo strategų ir verslo bendradarbiavimą priemonių poreikiui, funkcijoms ir didaktiniams aspektams išdiskutuoti. Bendradarbiaujant mokslininkams ir verslo atstovams kurti ir adaptuoti papildančias, mokymosi barjerus eliminuojančias, bendrajam ugdymui pritaikytas programas ir skaitmeninius objektus.
- Plėtoti tęstinius ir longitudinalius tyrimus „Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo veiksmų plano“ realizavimo veiksmingumui vertinti ir teikti tyrimų rezultatais grindžiamas rekomendacijas veikloms tobulinti.
- Užtikrinti lankstesnį, didesnės apimtį mokymosi paramos teikimą ten, kur gyvena ir mokosi vaikas, taikant e-įtraukties priemones, tinklinę paramą bendradarbiaujant mokytojams, specialistams ir tėvams, naudojant mobilių tarpprofesinių specialistų ir pedagogų grupių paslaugas, lanksčiai reaguojant į mokinio, mokyklų ir šeimų poreikius.